

Datum: 8 en 10 juni 2022

Locatie: parochiezalen Donk en Schakkebroek

Vergroening oude begraafplaatsen Schakkebroek en Donk

Wat is de aanleiding (reden)?

- Veilig stellen van de begraafplaatsen voor de huidige en toekomstige generaties:
  - o Garanderen van de eeuwige grafrust van de overledenen
  - o Nu beslissen we, samen met de nabestaanden wat er met de begraafplaats gebeurt zodat dit een definitieve bestemming krijgt en later niet verwijderd kan worden.
- Verbod op gebruik van pesticiden noopt tot het herinrichten van de begraafplaatsen, ontharden maakt hier integraal deel van uit. (minder verharding = minder sproeien)

Wat is de doelstelling?

- Herinrichten van de begraafplaatsen met respect voor de grafrust van de overledenen en het verleden. De eeuwige grafrust blijft dus gegarandeerd.
- Creëren van rustgevende herdenkingsplekken.
- Creëren van mooie parken waar ruimte is voor groen, natuur en biodiversiteit.
- Gemakkelijker in onderhoud. Onderhoud moet gebeuren zonder inzet van pesticiden. Grote oppervlaktes pesticidenvrij onderhouden is niet kostenefficiënt.
  - o Vergroening betekent minder oppervlakte aan verhardingen om te onderhouden.
  - o Vergroening betekent ook minder onbegroeide zones onkruidvrij te houden
  - o Vergroening is goed voor bijen, rupsen, vlinders, vogels,...

Huidige toestand oude begraafplaatsen Schakkebroek

- Troosteloze grijze kiezelvlakte
- Termijnen met betrekking tot grafrust verstreken
- Zeer arbeidsintensief in onderhoud omdat er geen pesticiden meer gebruikt mogen worden.
- Omgevallen grafmonumenten, wildgroei van struiken, onkruid, ...
- Enkele waardevolle groenelementen aanwezig

Huidige toestand oude begraafplaatsen Donk

- Troosteloze ommuurde grijze kiezelvlakte
- Termijnen met betrekking tot grafrust verstreken
- Zeer arbeidsintensief in onderhoud omdat er geen pesticiden meer gebruikt mogen worden.
- Kerk, kerkhof, muren, hekwerken en kapelletje zijn opgenomen in de inventaris bouwkundig erfgoed.
- Geen groen of bomen aanwezig.

Wat zijn de volgende stappen?

Er is nog geen enkel concreet plan. Bij de opmaak van het plan worden de nabestaanden en de buurtbewoners nauw betrokken.

Procedure ontwerp

- Opmaak voorontwerp op basis van input tijdens inspraak- en overlegmomenten. Het voorontwerp wordt tijdens een infomoment in oktober voorgelegd aan de omwonenden en nabestaanden.
- Opmaken uitvoeringsdossier
- Terugkoppelen definitief ontwerp aan burgers
- Goedkeuren aanbesteding
- Aanbesteding werken

Procedure uitvoering

- Aanduiden uitvoerder(s)
- Opruimen afgestane grafmonumenten
- Resten die tijdens de aanleg van het stiltepark gevonden worden, worden aan het einde van elke dag verzameld en bij mekaar gebracht op één plaats (de zogenaamde knekelput) die op voorhand aangeduid zal worden.
- Uitvoering van de werken gebeurt met het nodige respect voor de overledenen.
- In het bestek worden de nodige bepalingen opgenomen om een goede gang van zaken te waarborgen:
  - Respectvol omgaan met de omgeving en de overledenen
  - Voldoende afsluiten begraafplaats wanneer er niet gewerkt wordt.
- De gemeente duidt een toezichter aan om de werken op te volgen en in goede banen te leiden.

Tijdslijn

Eerste en huidige fase: periode van aanplakking

Van 15 juni 2022 tot 14 juni 2023 loopt de aanplakkingsperiode.

Wat kan je als nabestaande in die periode doen?

Ik wil het grafmonument van mijn dierbare opruimen.

Het opruimen van een grafmonument kan pas na een bericht aan de dienst Leefmilieu. Telefonisch via 013 38 03 34 of leefmilieu@herk-de-stad.be.

Ik wens het grafmonument van mijn dierbare af te staan.

Hiervoor moet je niets doen. De opruimingskosten zijn voor het stadsbestuur.

Ik wil een grafconcessie afsluiten en mijn dierbare laten herbegraven op een andere begraafplaats.

Neem contact op met de dienst Leefmilieu. Telefonisch via 013 38 03 34 of leefmilieu@herk-de-stad.be.

In elk stiltepark komt een herdenkingsmonument met daarop alle namen van de overledenen. De lijst van namen ligt ter inzage op de dienst Leefmilieu in het stadhuis van Herk-de-Stad.

Vragenronde infovergaderingen Schakkebroek en Donk

Is er geweten wie op de kerkhoven begraven liggen?

Op zowel het kerkhof van Schakkebroek als dat van Donk komt een herdenkingsmonument waarop alle namen staan van de mensen die er begraven liggen. Voor het kerkhof van Schakekbroek werd er in 2007 een namenlijst opgesteld. Het oudste graf dateert van 1912. De kerk zelf dateert van 1909. De lijst voor Schakkebroek lijkt dus wel compleet zijn. De lijst kan ingekeken worden op de dienst Leefmilieu.

Zal er nog plaats zijn om een bloemetje te zetten?

Daarvoor zal er zeker ruimte zijn, onder meer aan het (de) herdenkingsmonument(en). Het worden stilteplaatsen waar je aan je overledenen kan denken.

Bestaat niet het risico dat iemand vreemd grafstenen komt verwijderen?

Er mag niets verwijderd worden vooraleer de dienst Leefmilieu verwittigd is.

Wat gebeurt er als je helemaal niets doet?

De grafsteen wordt eigendom van de gemeente en de opruimkosten zijn voor de gemeente.

Wat is de meerwaarde van een stiltepark ten opzichte van de huidige situatie?

De oude begraafplaats wordt een groene omgeving. Dit geeft meer rust dan de grijzel kiezeloppervlaktes die het nu zijn. Er staat bovendien regelmatig veel onkruid omdat de kiezeloppervlaktes zonder pesticides heel moeilijk onkruidvrij te houden zijn. Een groene omgeving is veel gemakkelijker te onderhouden voor de gemeente en is goed voor de planten en de dieren.

Kunnen mensen er op een bankje zitten?

Er komen op beide plaatsen banken. De huidige oude begraafplaatsen nodigen niet uit om een overledenen te bezoeken. De stilteparken worden herdenkingsplaatsen waar je in alle rust kan vertoeven en je dierbaren kan herdenken. Iedereen kan dan in de hof rond de kerk rust opzoeken.

Mogen de nabestaanden iets speciaals doen op de exacte plaats waar hun dierbare begraven lag?

Dat wordt moeilijk. Als de herinrichting tot een stiltepark bezig is, weten we niet meer exact wie waar lag. Er komt wel een herdenkingsmonument met alle namen op. Daar kunnen bloemen of kransen neergelegd worden. Bepaalde plaatsen aan personen toewijzen lukt dus niet. Er wordt wel niemand ontgraven. Door dit project nu uit te voeren garandeert het stadsbestuur net dat de mensen op de oude begraafplaats voor eeuwig kunnen blijven liggen. Het stiltepark wordt een plaats waar je niet alleen op Allerheiligen komt maar alle dagen.

Kunnen mensen die dit willen niet hun grafsteen van hun dierbare behouden?

Over het behoud van bepaalde graven doet het beleid een beslissing. De Erfgoedraad bepaalt nog welke grafstenen van historische waarde zijn. Die stenen blijven sowieso bewaard. Het is dus zeker niet de bedoeling dat alles zomaar weggedaan wordt. Het stadsbestuur heeft op dit moment nog helemaal niets

belist. Het is de bedoeling dat er aan co-creatie gedaan wordt. Ook hoe het herdenkingsmonument er zal uitzien, wordt bepaald in overleg met de omwonenden en nabestaanden.

Kunnen op de herdenkingszuil namen van families gegroepeerd worden?

Dat is een goede suggestie die meegenomen wordt in het proces. De Erfgoedraad zal zorgen voor lijsten waarop families gegroepeerd staan.

Allerheiligen 2023 valt in het midden van de werken. Kan hiermee rekening gehouden worden?

Bomen kunnen niet in het midden van de zomer geplant worden. Er moet dus wel gewerkt worden tijdens Allerheiligen. Er worden wel de nodige voorzieningen getroffen zodat de overledenen herdacht kunnen worden.

Wordt er speciale aandacht besteed aan de kindergraven?

Voor de kindergraven willen we iets speciaal doen op de vijf actieve begraafplaatsen.

Hoe vermijden we dat we binnen tien jaar problemen hebben met het onderhoud van begraafplaatsen?

Op de nieuwe zones staan nog enkel kopsteken. Dat is de gemakkelijkste manier om grafplaatsen te onderhouden. Overledenen worden nu ook per zone begraven: met concessie of zonder concessie.

Hoeveel kost het afsluiten van een concessie?

Een nieuwe concessie kost 500 euro. De kosten voor de ontgraving en de herbegraving zijn ook ten laste van wie het initiatief neemt.

Ik kreeg reactie van een nabestaande dat we met het grasmachine over de buik van mensen rijden. Er staat enkel nog een kopsteen. Dat klopt. Het is de gemakkelijkste manier om een grafplaats te onderhouden. De overledenen worden nu ook per zone begraven: met concessie of zonder concessie.

Kunnen de grafstenen in het stiltepark verticaal in plaats van horizontaal geplaatst worden?

Deze suggestie nemen we mee.

Blijven de hagen rond het kerkhof van Schakkebroek en de Calvarieberg staan?

Er blijft een mooie afsluiting rond het kerkhof. Of dat de hagen blijven, moet nog beslist worden. Als de Calvarieberg voor de gemeenschap een waardevol element blijkt, blijft de Calvarieberg zeker staan.

Het zicht als je van Wijer naar Schakkebroek komt is het zicht op Schakkebroek dat er honderd jaar geleden ook was. Kan dit zicht behouden worden?

Het planten van bomen verandert de skyline. Er kan wel bekeken worden dat er op bepaalde plaatsen voor de kerk geen bomen komen zodat het uitzicht niet verandert.

Blijven de hagen rond het kerkhof en de Calvarieberg staan?

Er blijft een mooie afsluiting rond het kerkhof. Of dat de hagen blijven, moet nog beslist worden. Als de Calvarieberg voor de gemeenschap een waardevol element blijkt, blijft de calvarieberg zeker staan.

Is er een mogelijkheid om een verbinding te maken tussen het park van het kerkhof en het park van het Amandinahuis?

Dit was één van de ideeën op de dorpstafels. Hiervan wordt nog een verslag gemaakt. Het aanpakken van de begraafplaats wil niet zeggen dat er niets met de rest van het centrum van Schakkebroek zal gebeuren.